

## **МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ**

Музично-дидактичні ігри відповідають природним потребам молодших школярів, оскільки поєднують у собі елементи навчання, прикладної, репродуктивної та творчої діяльності, що дає змогу розвивати емоційну сферу дитини, її пізнавальні інтереси, інтелектуальні та духовні потреби. Уміле використання ігор підвищує навчальну активність учнів, інтенсивність мислення, пам'ять та увагу [4, 37].

Основне значення музично-дидактичних ігор – формувати у дітей музичні здібності в доступній ігровій формі, допомогти їм розібратись в співвідношенні звуків за висотою, розвивати в них чуття ритму, тембровий і динамічний слух, прагнення до самостійних дій із застосуванням знань, отриманих на музичних заняттях. Музично-дидактичні ігри допомагають дитині в цікавій для неї формі почути, відрізнити, порівняти деякі властивості музики, а потім діяти з ними.

О.В. Сухомлинський відзначав, що без гри немає і не може бути повноцінного розумового розвитку. Гра — це величезне світле вікно, через яке в духовний світ дитини вливається життєдайний потік уявлень, понять [6, 95.].

Музично-дидактичні ігри повинні бути прості і доступні, цікаві і привабливі. Тільки в такому випадку вони стають своєрідним збудником бажання дітей співати, слухати музику і танцювати. Разом з набуттям спеціальних музичних знань, у них формуються риси особистості, і в першу чергу згрупованості, відповідальності [4,38]. Кожна дитина, як пише Я.Вершиловський носить у собі музику мимовільну, що прагне виявитися. Якщо ми допоможемо дитині розгорнути музику, яка є в ній, то зробимо її особистість не тільки кращою та інтелігентнішою, а й дуже щасливою [5, 15].

Застосування музично-дидактичних ігор на заняттях дає змогу провести його найбільш змістовно. В грі діти швидше

засвоюють вимоги програми по розвитку співочих умінь і музично-ритмічних рухів, і навіть в області слухання музики. В доступній ігровій формі у дітей розвиваються музичні здібності.

Розвиток звуковисотного слуху у першокласників починається з розпізнання високих і низьких звуків. Для цього можна використовувати гру-загадку **"Вгору-вниз"**. Для відчуття дітьми швидкості руху в музиці можна використовували гру **"Швидко-повільно"**. Для розвитку ритмічного, мелодичного слуху можна пропонувати гру **"Луна"**. Вчитель співає декілька звуків або простукує нескладний ритмічний малюнок. Діти повинні повторити запропоноване (відлуння). Ігри **"Здогадайся, хто прийшов"** та **"Знайди свій музичний інструмент"** сприяють розвитку тембрового слуху. У першій грі учень, на якого вказує вчитель ("господар"), закриває очі, а інший ("гість") відтворює голосом коротеньку фразу із знайомої пісні. "Господар" має впізнати по голосу, хто прийшов до нього в гості [1, 12-25].

З метою розвитку виконавських здібностей у процесі співу, супроводу на музичних інструментах можна використовувати гру **"Актори і критики"**. Клас умовно поділяється на дві групи. Перша - "актори" - виконують пісню чи супровід на музичних інструментах будь-якого твору. "Критики" оцінюють виконання. Так гра активізує виконавську діяльність дітей, стимулюючи виразність, артистичність. Оцінюючи виконання товаришів, діти набувають навичок спостереження, аналізу, вчать уважно слухати, порівнювати, узагальнювати.

### **Список використаних джерел**

1. Амлінська Р.С. Музичні ігри. – К., 1981.
2. Артемова Л.В. Вчися граючись. - К.: Томіріс, 1990.
3. Коновалова. Музично-дидактичні ігри для школярів. – М., 1982.
4. Марченко І.В. Дидактичні ігри як засіб музично-естетичного виховання школярів//Початкова школа № 12 – К., 1989. - с. 36-40.
5. Питання музичної педагогіки. М., 1979, вип. 7.
6. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. - Вибрані твори у 5 т. - К.: Рад. Школа. - 1977.